

Žučni mjehur je malena vrećica smještena ispod jetre u kojoj se skladišti žuč proizvedena u **jetri**. Žuč omogućava probavu masti. Ukoliko se prehranom unosi previše

masti

, izlučuje se previše

kolesterola

u žuč, zbog čega se ona zgrušava i nastaju žučni kamenci. Žučni kamenci mogu biti maleni poput pijeska ili veličine golf loptice. U nekim slučajevima ne predstavljaju nikakve poteškoće, a u drugim mogu zatvoriti ulaz u žučni kanal i uzrokovati upalu.

Vrste žučnih kamenaca

- kolesterolski-(80%) obično su žutozelene boje i razvijaju se ukoliko je povećana količina kolesterola u žuči

- pigmentni-manji i tamniji, građeni od bilirubina, češći su u bolesnika s cirozom jetre ili krvnim poremećajem tzv. srpastom anemijom

Uzroci nastanka

- debljina-višk kilograma potiče nastajanje kolesterola koji otežava pražnjenje žučnog mjehura

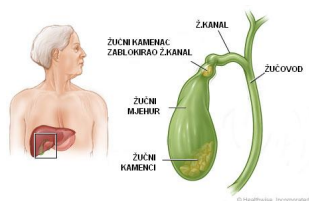
- estrogen-žene u trudnoći ili koje koriste hormonsku terapiju mogu imati višak estrogena koji podiže količinu kolesterola u žučnom mjehuru

- dijabetes-osobe s šećernom bolesti imaju povišenu razinu triglicerida (masnoća) koji je rizičan faktor za nastajanje žučnih kamenaca

- lijekovi-lijekovi za snižavanje koncentracije kolesterola povećavaju količinu kolesterola u žučnom mjehuru

- gubitak težine-nagli gubitak težine dovodi do pojačanog izlučivanja kolesterola iz jetre

Žučni kamenci su češći u žena nego u muškaraca (2-3 puta). Često prisutnost žučnih kamenaca ne uzrokuje nikakve teškoće, ali obično otežavaju probavu i uzrokuju bolove u gornjem dijelu trbuha.

Simptomi

- bolovi u gornjem dijelu trbuha
- mučnina
- povraćanje
- plinovi
- vjetrovi

Ukoliko žučni kamenci zatvore žučni kanal dolazi do upale praćene povišenom temperaturom i groznicom, pri čemu koža i bjeloočnice požute. U takvim slučajevima, potrebno je hitno javiti se liječniku.

Dijagnoza

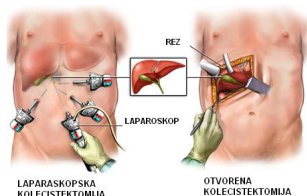
Dijagnoza se postavlja na temelju laboratorijskih i radioloških pretraga:

- krvne pretrage (AST-aspartat aminotransferaza, ALT-alanin aminotransferaza)
- ultrazvuk-jednostavna i bezbolna metoda snimanja žučnog mjehura visokofrekventnim valovima otkriva 90-95% žučnih kamenaca,
- kolecistografija-rendgensko snimanje apsorbiranog radioaktivnog joda otkriva 10-20% žučnih kamenaca

Liječenje

Ukoliko ne predstavljaju probleme, žučni kamenci se ne tretiraju. U suprotnom slučaju operativno se odstranjuju putem otvorene ili laparoskopske kolecistektomije.

- otvorena kolecistektomija-kroz rez na abdomenu pristupa se žučnom mjehuru i odstranjuje, a vrijeme oporavka je nekoliko dana
- laparoskopska kolecistektomija-kroz mali otvor unose se mikro instrumenti i uz pomoć kamere odstranjuje žučni mjehur, a vrijeme oporavka je jedan-dva dana

Prikaz operacije- [video](#)

Žučna dijeta

Za spriječavanje stvaranja žučnih kamenaca preporučuje se prehrana siromašna kolesterolom, siromašna mastima, a bogata vlaknima. Redovita upotreba maslinovog ulja snizuje kolesterol, kao i soja, zobena kaša, kikiriki i kupus koji su bogati lecitinom. Prehrani je potrebno dodati vlaknaste namirnice poput sirovog voća i povrća, cjelozrnatih žitarica i mahunarki. Poželjno je redovito doručkovati i jesti više manjih obroka.

[WebMD](#)